

Hanna Kossak-Nowocień

Publikacje Biblioteki Studiów Lednickich w 2013 roku

Studia Lednickie 12, 203-205

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

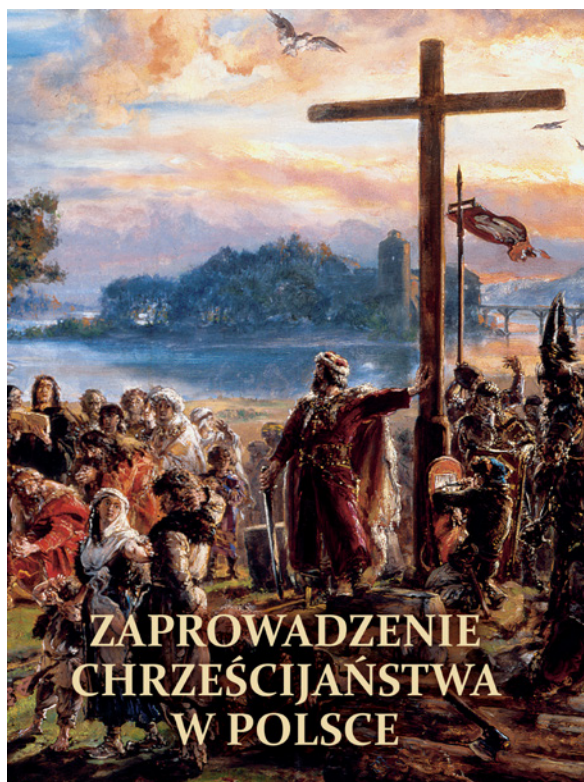
Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Publikacje Biblioteki Studiów Lednickich w 2013 roku

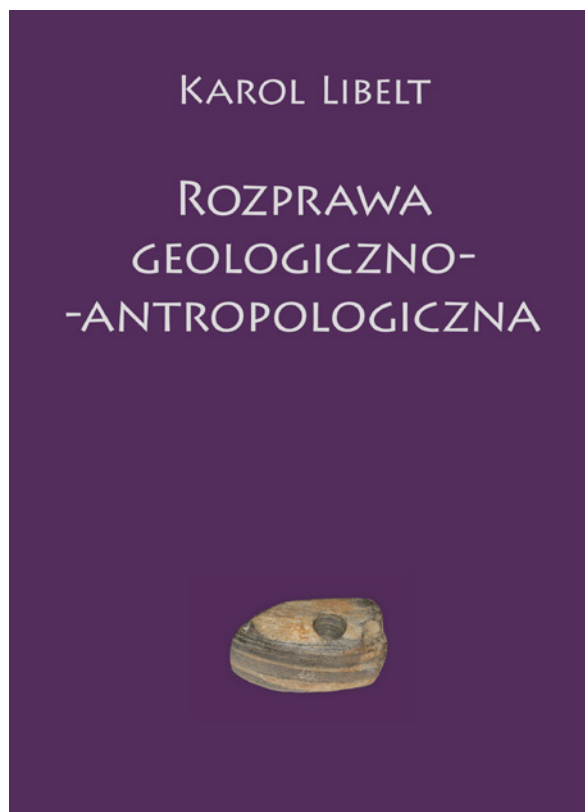
W ramach Biblioteki Studiów Lednickich ukazały się w 2013 roku dwie pozycje uzupełniające serię FONTES poświęconą źródłom kultury materialnej pozyskanym w interdyscyplinarnych badaniach archeologiczno-architektonicznych poszczególnych obiektów. Są to: *Topory średniowieczne z Ostrowa Lednickiego i Giecza* pod redakcją P. Sankiewicza i A.M. Wyrwy (t. XXVII/2) oraz *Monety i biżuteria z Ostrowa Lednickiego i okolic* pod redakcją A. Tabaki i A.M. Wyrwy (t. XXVIII/5) omówione wcześniej w tym tomie [zob. P. SANKIEWICZ, A. TABAKA, Dotacje Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego związane z ochroną zabytków archeologicznych]. Oprócz powyższych publikacji Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy wydało w roku 2013 dwie inne książki.

Album autorstwa Barbary Ciciory i Andrzeja M. Wyrwy *Zaprowadzenie chrześcijaństwa w Polsce. Krótkie studium obrazu Jana Matejki „Zaprowadzenie chrześcijaństwa R.P. 965”* ukazał się w Roku Jana Matejki w 175. rocznicę urodzin i 120. rocznicę śmierci artysty. Zainaugurował jednocześnie wydawnictwa muzealne związane z obchodami 1050. rocznicy chrztu Polski w roku 2016, w tym z cyklem konferencji naukowych organizowanych przez Muzeum wraz z Instytutem Kultury Europejskiej UAM w Gnieźnie. Autorzy albumu prezentują chrzest Polski w perspektywie najważniejszych źródeł pisanych, przedstawiając toczącą się dyskusję nad dokładną datą i miejscem tego wiekopomnego wydarzenia. Następnie przeprowadzona zostaje szczegółowa analiza symboliki oraz ideowa i formalna geneza tytułowego obrazu Mistrza Jana wzbogacona ikonografią dotyczącą zarówno przyjęcia chrześcijaństwa przez Polskę, jak i samego Mieszka I czy innych chrystianizujących się władców Europy. Czytelnik zaznajomiony zostaje również ze stanem wiedzy o przedstawionym na omawianym obrazie Ostrowie Lednickim w czasach Jana Matejki, a także z sylwetkami najważniejszych ówczesnych badaczy bądź „miłośników starożytności”. Album kończy wnikliwa identyfikacja miejsca, w którym artysta umieścił chrzest, to jest na brzegach jeziora Lednica w pobliżu piastowskiego ośrodka stołeczno-rezydencjonalnego na Ostrowie Lednickim postrzegane go zarówno w wizji malarza, jak i przez elity intelektualne 2. połowy XIX wieku jako miejsce dla Polaków wyjątkowe.

W serii BSL VARIA — poświęconej m.in. źródłom pisanym obejmującym swoją tematyką obszar leżący w granicach Lednickiego Parku Krajobrazowego — opublikowano *Rozprawę geologiczno-antropologiczną* Karola Libelta. Dzieło opatrzył obszernym wstępem Jakub Linetty, dokonując również wyboru i opracowania tekstu, z którego jedynie środkowa część zbioru ukazała się drukiem w roku 1872 w piśmie „Na dziś” wydawanym w Krakowie przez A.H. Kirkora. Autografy pozostałych części poznański historyk zidentyfikował w Bibliotece Jagiellońskiej m.in. na podstawie korespondencji Libelta z Kirkorem oraz analizy autografu opublikowanego w XIX wieku fragmentu *Rozprawy*. We wstępie Linetty przedstawił zasady edycji tekstu (np. kwestie dopisków marginesowych, oryginalnych przypisów Libelta, oddania pisowni i myśli autora), okoliczności powstania dzieła (zagadnienie pochodzenia człowieka w dziewiętnastowiecznej nauce europejskiej i polskiej, zainteresowania archeologiczne Libelta związane m.in. z odkryciami w jego majątku w Czeszewie w powiecie węgrowskim), jak również warsztat badań archeologicznych i horyzonty badawcze autora *Rozprawy* na tle ówczesnej wiedzy i w kontekście jego kontaktów naukowych. Lekturę wzbogacają szczegółowe przypisy, a także przykłady korespondencji Karola Libelta w aneksie.

Ryc. 1. Pierwsza strona okładki książki *Zaprowadzenie chrześcijaństwa w Polsce...*; oprac. W. Kujawa

Ryc. 2. Pierwsza strona okładki książki K. Libelta *Rozprawa geologiczno-antropologiczna*; projekt. W. Kujawa, A.M. Wyrwa; oprac. G. Kalisiak